

Detektyw prywatny

341101

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Zadaniem detektywa jest zdobywanie i gromadzenie informacji na użytek klienta. Informacje te dotyczyć mogą zarówno osób prywatnych (np. ustalenie miejsca pobytu osoby zaginionej, inwigilacja itp.), jak i przedsiębiorstw i firm (np. stwierdzenie stanu zadłużenia firmy, wartości majątku trwałego itp.).

Obszar działania prywatnego detektywa jest bardzo szeroki, dlatego w zawodzie tym konieczna jest specjalizacja. W chwili obecnej jednak - z uwagi na stosunkowo niewielkie jeszcze zapotrzebowanie na usługi czysto detektywistyczne - większość firm z tej branży łączy działalność detektywistyczną z usługami ochroniarskimi i przyjmuje każde możliwe zlecenie, z którym zwróci się do nich klient.

Do spraw najbardziej typowych, którymi zajmuje się dziś prywatny detektyw, należą rodzinne. Zgłaszają się z nimi osoby, które z jakichś względów nie mają zaufania do swych bliskich. Najczęściej chodzi o udowodnienie zdrady małżeńskiej, sprawy spadkowe i związane z rozdziałem majątku itp. Wymienić należy także sprawy alimentacyjne i związane z tym poszukiwanie osób uchylających się od ich płacenia, ustalenie wysokości ich zarobków itp.

Przy tego rodzaju zleceniach zadaniem detektywa jest zebranie informacji poprzez wywiad środowiskowy lub prowadzenie systematycznej obserwacji danej osoby przez określony czas. Oprócz dokładnych zapisków ważny jest również dowód rzeczowy. Może nim być np. sfalszowany dokument, zdjęcie śledzonej osoby w różnych miejscach i sytuacjach, taśma magnetofonowa lub wideo itp.

Dziedziną stwarzającą prywatnemu detektywowi ogromnie szerokie pole działania jest wykrywanie oszustw, pomysłowość oszustów jest bowiem nieograniczona: pozorowane bywają zarówno kradzieże z włamaniem, jak i rozboje, zgwałcenia, a także wypadki drogowe w celu wyłudzenia od firmy ubezpieczeniowej odszkodowania.

Podstawowe znaczenie dla wykrycia oszustwa ma weryfikacja informacji, zwłaszcza przekazywanych przez rzekomo pokrzywdzonego. Weryfikację tę rozpoczyna się od sprawdzenia informacji dotyczących całej drogi rzekomego przestępstwa. Następnie przeprowadza się szczegółową analizę możliwości dokonania przestępstwa w takich konkretnych warunkach, jakie opisał rzekomo pokrzywdzony. Dokładnie bada się również wszystkie dowody rzeczowe, zwłaszcza ich autentyczność, jak również sytuację materialną rzekomo pokrzywdzonego. Najczęściej bowiem motywem działania oszusta jest chęć zdobycia gotówki.

Większość biur i agencji detektywistycznych prowadzi dziś sprawy z zakresu tzw. wywiadowi gospodarczej. Do zadań detektywa zajmującego się tą grupą problemów należy sprawdzanie wiarygodności firm i osób. Ustalając wiarygodność osoby, detektyw zbiera informacje na temat jej stanu posiadania, zwracając uwagę zwłaszcza na finansowe zobowiązania tej osoby wobec jej partnerów. Potrzebne informacje detektyw gromadzi w trakcie wywiadów środowiskowych w miejscach pracy i

zamieszkania interesującej go osoby.

Sprawdzanie wiarygodności firm polega natomiast na zbieraniu bardzo dokładnych informacji o właścicielu firmy (stan rodzinny, finansowy, funkcje kierownicze, posiadany majątek, stan zdrowia itp.), samej firmie (rodzaj firmy, majątek trwały, kapitał zakładowy, obroty, sytuacja podatkowa, kontakty zawodowe krajowe i zagraniczne itp.) oraz dotychczasowej działalności handlowej lub przemysłowej (okres działalności, osiągnięte wyniki, stan wypłacalności, ewentualne zadłużenie, spory sądowe itp.).

Innym obszarem zagadnień, którymi może zajmować się detektyw, jest rewindykacja należności. Jej celem jest doprowadzenie do zwrotu długu (mienia lub pieniędzy) wierzycielowi przez dłużnika. Zadaniem detektywa jest zebranie dowodów świadczących o istnieniu nie spłaconego długu oraz przeprowadzenie negocjacji pomiędzy stronami konfliktu i przekonanie dłużnika do polubownego załatwienia sprawy.

Zdarza się również, że firmy detektywistyczne prowadzą sprawy kryminalne, choć ten zakres działalności jest mniejszy. Sprawy takie trafiają do tych firm z reguły wtedy, gdy po umorzeniu sprawy przez prokuratora z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa poszkodowany lub jego rodzina decydują się na podjęcie prywatnego dochodzenia. Detektyw staje wówczas przed bardzo trudnym zadaniem - jest zdany praktycznie tylko na siebie (policja raczej niechętnie dzieli się informacjami, które zdobyła w danej sprawie). Podejmując się tego rodzaju zadania, detektyw musi się więc dobrze zastanowić, czy mu się sprostą: trzeba bowiem samemu zebrać dowody z miejsca przestępstwa, ustalić świadków zdarzenia, przesłuchać ich, przyjąć najbardziej prawdopodobną wersję śledczą i dążyć do jej udowodnienia.

Do spraw kryminalnych, którymi najczęściej zajmują się prywatni detektywi, należą poszukiwania skradzionych samochodów.

Głównym „narzędziem pracy” prywatnego detektywa jest jego intelekt, umiejętność analizowania faktów, wyciągania wniosków, budowania hipotez i wersji dochodzeniowych. W pracy bardzo mu się przydaje aparat fotograficzny, magnetofon (dyktafon), mała kamera wideo. Niezbędny jest również samochód, zarówno do szybkiego przemieszczania się, jak i wykorzystywania np. śledzenia osoby, którą się aktualnie interesuje.

Na wyposażenie biura prywatnego detektywa powinny składać się: maszyna do pisania lub komputer, telefon, telefax. Przydatna jest również kserokopiarka.

Z uwagi na charakter wykonywanych zadań (niejednokrotnie niebezpiecznych, zagrażających życiu lub zdrowiu) prywatny detektyw - dla własnego bezpieczeństwa - powinien starać się o pozwolenie na posiadanie broni palnej (pistolet, rewolwer).